
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

עבודה טיפולית עם הורים - 3579

תאריך עדכון אחרון 26-09-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): סיגל ברסון

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: sigalberson@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס ישלב ידע תיאורטי, יישומי-פרקטי ורפלקטיבי, תוך ניהול דיונים וניתוח תיאורי מקרה.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא להעשיר את ההבנה הטיפולית ודינמיקת הקשר שבין הורים לילדיהם. נתמקד בהבנת הדינמיקה הנפשית של ההורה כמפתח להבנת הקשיים והבעיות של הילד. נדון בעבודה הטיפולית לפיתוח מודעות הורית, ובמיומנויות לטיפול בהורים- יינתן דגש להשפעת הסגנון ההורי על הקשיים של הילד, איתור מיומנויות להן זקוקים ההורים על מנת לענות על צרכי הילד ויצירת שותפות עם הורים. הקורס ישלב ידע תיאורטי, יישומי ורפלקטיבי, תוך ניהול דיונים וניתוח תיאורי מקרה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הסטודנטים יבינו לעומק את חוויית ההורות וחשיבות העבודה הטיפולית עם הורים ידעו לעבוד עם הורים על פיתוח מודעות הורית ומיומנויות של הקשבה עצמית הורית

ידעו לעבוד עם הורים על גבולות והסמכות ההורית: פיתוח נוכחות הורית

דרישות נוכחות (%) :

מלאה

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, סדנה, ניתוח מקרה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

חוויית ההורות וחשיבות העבודה הטיפולית עם הורים
מודעות הורית- הקונסטלציה האמהית, תסריטים נרקיסיסטיים של הורות ומיומנויות של הקשבה עצמית הורית
העברה בין-דורית ותפקידי הילד בחוויה ההורית.
גבולות והסמכות ההורית: נוכחות הורית, פיקוח ותפקיד העוגן
סוגיות ודילמות בהדרכת הורים.

חומר חובה לקריאה:

Alicia f. Lieberman, Elena Padron, Patricia Van Horn & William W. Harris. (2010)
ANGELS IN THE NURSERY: THE INTERGENERATIONAL TRANSMISSION OF
BENEVOLENT PARENTAL INFLUENCES San Francisco General hospital and University
of California, San Francisco.

Bowlby, J. (1988). The role of attachment in personality development. In A secure
base:
Parent-child attachment and healthy human development (pp. 119-136). New York:
Basic books

Fraiberg.s, Adelson.e& Shapiro.v. (1975)/ Ghosts in the nursery: A psychoanalytic
approach to the problem of impaired infant-mother relationships. Journal of
American academy of child psychiatry, 14, 387-421.

Stern, D. (1995). The motherhood constellation. In Motherhood constellation (pp.
171-190).
New York: Basic books.

בראון ג'ודית ר. (1989) "שלוות הנפש: כיצד ילדינו תורמים לה וגוזלים אותה" מתוך: "אני הלוא עושה
את זה רק לטובתך" מדריך להורים כיצד לגדל ילדים בריאים בנפשם. הוצאת אלפא/זמורה ביתן. ע'
39-53.

גנץ ירדנה (2015). "טיפול בהורות בתנועה גלית: טיפול דינמי מחויב למציאות" מתוך: פסיכולוגיה
עברית. גרסה אלקטרונית: <http://www.hebpsy.net/articles?id=3277>
הראל, י', קפלן, ח' ואבימאיר-פת, ר' (2010) הפונקציה הרפלקטיבית כגורם מחולל שינוי בטיפול
אם-

ילד ואב-ילד. בתוך ח' קפלן, י' הראל ור' אבימאיר-פת (עורכות.) (2010) (הטיפול הדיאדי: מפגש בין
המעשה הטיפולי והתיאוריה) עמ' 119-162 (חיפה: אוניברסיטת חיפה.
הראל, י', קפלן, אבימאיר-פת, ר' (2010) הורה וילד בטיפול הדיאדי: בין מאבק על העצמי לבין מאבק
על היחסים:

מבט אינטרסובייקטיבי. בתוך ח' קפלן, י' הראל ור' אבימאיר-פת (עורכות.) (2010) (הטיפול הדיאדי:
מפגש בין המעשה הטיפולי והתיאוריה) עמ' 86-118 (חיפה: אוניברסיטת חיפה.
לבוב איתן. (2009) שלילת הזמן והמציאות: מחשבות על הורות ללא גבולות. מתוך: הזמן, מבט
מהפסיכואנליזה וממקום אחר, בעריכת אמיליה פרוני. הוצאת הקיבוץ המאוחד.
לבוב איתן (2015). הורות תמורות תרבותיות. מתוך: "איכה" איתן לבוב והילה אלקיים. הוצאת מודן.

מעוז דורית וריקלין ניצה (2005). קונפליקטים אתיים ומקצועיים בשמירת הסודיות בפסיכותרפיה עם
ילדים והוריהם. מתוך: "שיחות" כרך י"ט, חוברת 2.
מנזנו ג., פלצ'ו אספסה פ., וזילקה ג. (2005). (תסריטים נרקסיסטיים של ההורות. תל אביב: תולעת
ספרים.

עומר חיים (2000). נוכחות הורית מתוך: "שיקום הסמכות ההורית". עמ' 30-7.
עומר חיים (2008). הסמכות של פעם והסמכות החדשה. מתוך: "הסמכות החדשה" עמ' 47-15
הוצאת מודן.

עמית חיים (1997). מודעות עצמית בהורות: אוכל להקשיב לילד, רק אחרי שאתחיל להקשיב לעצמי.
מתוך: "הורים כבני אדם" חיים עמית. עמ' 108-90 הוצאת פועלים.
פלגי הקר, ע' (2005). מאי-מהות לאימהות. תל אביב: עם עובד.

חומר לקריאה נוספת:

Alicia f. Lieberman, Elena Padron, Patricia Van Horn & William W. Harris. (2010)
ANGELS IN THE NURSERY: THE INTERGENERATIONAL TRANSMISSION OF
BENEVOLENT PARENTAL INFLUENCES San Francisco General hospital and University
of California, San Francisco.

Bowlby, J. (1988). The role of attachment in personality development. In A secure
base:
Parent-child attachment and healthy human development (pp. 119-136). New York:
Basic books

Fraiberg.s, Adelson.e& Shapiro.v. (1975)/ Ghosts in the nursery: A psychoanalytic
approach to the problem of impaired infant-mother relationships. Journal of
American academy of child psychiatry, 14, 387-421.

Slade, A. (1994). Making meaning and making believe: The role in clinical process.
In A.

Slade, & D. Wolf (Eds.), Children at play: Clinical and developmental approaches to
meaning and representation (pp. 81-107). New York: Oxford university.

Stern, D. (1995). The motherhood constellation. In Motherhood constellation (pp.
171-190).
New York: Basic books.

בראון ג'ודית ר. (1989) "שלוות הנפש: כיצד ילדינו תורמים לה וגוזלים אותה" מתוך: "אני הלוא עושה
את זה רק לטובתך" מדריך להורים כיצד לגדל ילדים בריאים בנפשם. הוצאת אלפא/זמורה ביתן. ע'
39-53.

גנץ ירדנה (2015). "טיפול בהורות בתנועה גלית: טיפול דינמי מחויב למציאות" מתוך: פסיכולוגיה
עברית. גרסה אלקטרונית: <http://www.hebpsy.net/articles/net.asp?id=3277;eq&id?asp.articles/net.hebpsy.www://:http>
הראל, י', קפלן, ח' ואבימאיר-פת, ר' (2010) הפונקציה הרפלקטיבית כגורם מחולל שינוי בטיפול
אם-

ילד ואב-ילד. בתוך ח' קפלן, י' הראל ור' אבימאיר-פת (עורכות.) (2010) (. הטיפול הדיאדי: מפגש בין
המעשה הטיפולי והתיאוריה) עמ' 119-162 (. חיפה: אוניברסיטת חיפה.
הראל, י', קפלן, אבימאיר-פת, ר' (2010) הורה וילד בטיפול הדיאדי: בין מאבק על העצמי לבין מאבק
על היחסים:

מבט אינטרסובייקטיבי. בתוך ח' קפלן, י' הראל ור' אבימאיר-פת (עורכות.) (2010) (. הטיפול הדיאדי:
מפגש בין המעשה הטיפולי והתיאוריה) עמ' 86-118 (. חיפה: אוניברסיטת חיפה.
לבוב איתן. (2009) שלילת הזמן והמציאות: מחשבות על הורות ללא גבולות. מתוך: הזמן, מבט
מהפסיכואנליזה וממקום אחר, בעריכת אמיליה פרוני. הוצאת הקיבוץ המאוחד.
לבוב איתן (2015). הורות תמורות תרבותיות. מתוך: "איכה" איתן לבוב והילה אלקיים. הוצאת מודן.

מעוז דורית וריקלין ניצה (2005). קונפליקטים אתיים ומקצועיים בשמירת הסודיות בפסיכותרפיה עם ילדים והוריהם. מתוך: "שיחות" כרך י"ט, חוברת 2.
 מנזנו, ג., פלצ'ו אספסה, פ., וזילקה, נ. (2005). (תסריטים נרקסיסטיים של ההורות. תל אביב: תולעת ספרים.
 עומר חיים (2000). נוכחות הורית מתוך: "שיקום הסמכות ההורית". עמ' 7-30.
 עומר חיים (2008). הסמכות של פעם והסמכות החדשה. מתוך: "הסמכות החדשה" עמ' 15-47 הוצאת מודן.
 עופרים יעל (2002). ההקשבה בהורות ובטיפול כמכל מחיה וכהכנה ליכולת לשחק. מתוך: "המשחק" אמיליה פרוני, ידיעות אחרונות.
 עמית חיים (1997). מודעות עצמית בהורות: אוכל להקשיב לילד, רק אחרי שאתחיל להקשיב לעצמי. מתוך: "הורים כבני אדם" חיים עמית. עמ' 90-108 הוצאת פועלים.
 פלגי הקר, ע' (2005). מאי-מהות לאימהות. תל אביב: עם עובד.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
 הרצאה 0 %
 השתתפות 20 %
 הגשת עבודה 80 %
 הגשת תרגילים 0 %
 הגשת דו"חות 0 %
 פרויקט מחקר 0 %
 בחנים 0 %
 אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

נוכחות מלאה והשתתפות (20% מהציון) כוללים השתתפות במטלות קורס כגון הצגת מקרה/ מאמרים)